

РЕШЕНИЕ

№ 50

гр. Пловдив, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Васил Ст. Гатов

Членове: Милена Б. Рангелова
Елена Й. Захова

при участието на секретаря Мариана Н. Апостолова
в присъствието на прокурора Б. Попова
като разглежда докладваното от Васил Ст. Гатов Въззивно наказателно дело от общ характер № 20245000600029 по описа за 2024 година

Производството е по реда на глава XXI НПК.

С обжалваната присъда състав на Пазарджишкия окръжен съд е признал подсъдимата Е. Г. С. за виновна в това, че на 05.10.2021 г., около 19.40 часа, в с. В., обл. П. на ул. „П.“, при управляване на моторно превозно средство – лек автомобил „О.“ с Рег. № *****, движейки се в посока към с. Б. е нарушила правилата за движение по пътищата по чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, като се е движела с несъобразена скорост, вследствие на което по непредпазливост е причинила смъртта на Р.Л. П. – бивш жител на с. В., обл. П. като деянието е извършено на пешеходна пътека и на основание чл. 343, ал. 3 б.”б”, вр. чл. 343, ал. 1, вр. чл. 342, ал. 1 от НК, вр. с чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, вр. чл.58а, ал.1

НК я осъдил на две години лишаване от свобода, като я признал за невиновна и я оправдал да е извършила нарушения на правилата за движение по пътищата по чл. 5, ал. 2, т. 1, чл. 6, чл. 20, ал. 1, чл. 116 и чл. 119, ал. 1 от ЗДвП и по чл. 42, ал. 2 и чл. 54, ал. 5 ППЗДвП.

На основание чл.66, ал.1 НК съдът отложил изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ за срок от три години.

На основание чл. 343г НК съдът лишил подсъдимата от правото да управлява МПС за срок от две години.

Съдът се разпоредил с веществените доказателства и с разноските по делото.

Срещу присъдата е постъпила жалба от подсъдимата, чрез защитника ѝ, в която са изложени съображения за необоснованост и незаконосъобразност на присъдата, в частта с която подсъдимата е призната за виновна да е осъществила инкриминираното деяние на пешеходна пътека. С доводи за явна несправедливост се атакуват и определените наказания. Предлага се присъдата да бъде изменена, като деянието бъде преквалифицирано по чл.343, ал.1, б.„в“ НК, наказанието „лишаване от свобода“ да бъде определено по реда на чл.55 НК, като на основание чл.55, ал.3 НК наказанието „лишаване от право да управлява МПС“ да не бъде налагано.

В съдебно заседание представителят на Апелативната прокуратура предлага присъдата да бъде потвърдена, а подадената срещу нея жалба оставена без уважение. Според него няма пречка съдът да признае подсъдимата за виновна по чл. 20, ал.2 ЗДвП и в същото време да я признае за невиновна и да я оправдае да е извършила нарушението на чл. 119, ал.1 от ППЗДвП. Застъпва виждането, че зоната на пешеходната пътека не може да бъде определена по размер с абсолютна стойност и следва да се приема в по – широки граници. Прокурорът счита, че несъобразяването с пътните знаци, информиращи водачите на МПС, че приближават пешеходна пътека е достатъчно да се приеме, че деянието е осъществено на пешеходната пътека. Отделно от това приема, че няма съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалата и наказанието не е явно несправедливо.

Повереникът на частните обвинители се присъединява към изложените от прокурора съображения и иска жалбата да бъде оставена без уважение. Пзовава се на инцидентна практика на ВКС.

Защитата на подсъдимия поддържа жалбата си. Сочи, че спор по фактите няма, но изразява несъгласие с приетата от съда правна квалификация за осъществяване на деянието на пешеходна пътека. Претендира подсъдимата да бъде призната за невиновна да е допуснала ПТП на пешеходна пътека и наказанието да бъде определено по реда на чл.55 НК.

Подсъдимата изказва съжаление и счита, че деянието не е извършено на пешеходната пътека.

Апелативният съд, като съобрази доводите на страните, провери служебно правилността на присъдата, съобразно изискванията на чл. 313 и чл. 314 от НПК и за да се произнесе, взе предвид следното:

Първоинстанционният съд е приел за установена следната фактическа обстановка:

На 05.10.2021г. подс. Е. Г. С., управлявайки лек автомобил „О.“ с Рег. № *****, пътувала от с. Б., общ. Г., обл. Б. за гр. П. Заедно с подсъдимата пътувал и свид. Т. К. Д., с който от 2009г. живеели на семейни начала.

Малко преди 19.40 часа лекият автомобил навлязъл в с. В., обл. П. и се движел по ул. „П.“, в посока с. Б. със скорост от 50 км/ч. На кръстовището с ул. „***“ подсъдимата, управлявайки лекия автомобил, минала покрай предупредителен пътен знак за опасност „А 18“, предупреждаващ за предстояща "Пешеходна пътека". Подсъдимата продължила да се движи със същата скорост.

Приближавайки към кръстовището с ул. "****", пред подсъдимата се намирал пътен знак със специално предписание „Д17“, указващ наличието на "Пешеходна пътека".

Въпреки наличието на тези двата знака, единият от които предупреждаващ, че предстои пешеходна пътека, а втория указващ точното й място, подсъдимата продължила да управлява лекия автомобил със скорост от 50 км./ч., като се движела на къси светлини.

Малко преди това постр. Р.Л. П. от с. В. обл. П. започнала да пресича пътното платно на ул. „П.“, на пешеходна пътека при кръстовището с ул. „****“, като се е движела от север на юг, тоест отляво надясно, спрямо посоката на движение на подсъдимата.

Уличното осветление не работело, поради което видимостта била

намалена, предвид вечерния час.

Пострадалата започнала да пресича на около 50 см. от началото на пешеходната пътека, като се движела под ъгъл около 31-градуса спрямо пешеходната пътека. Когато достигнала осевата разделителна линия пострадалата се намира на около 3 метра западно от пешеходната пътека.

В същото време подс. Е. С., която не наблюдавала непрекъснато пътната обстановка, не видяла пресичащата пътното платно Р. П..

Подсъдимата възприела пешеходеца като опасност на около 28 метра пред автомобила. В този момент пострадалата се намирала на около 1 метър от мястото на удара.

Подсъдимата веднага предприела аварийно спиране, но автомобилът продължил да се движи с относително същата скорост до момента, в който

започнало ефективното спиране. Пострадалата продължила своето движение на юг като изминала около 1.2 метра от осевата линия. Траекториите на движение на двамата участника в движението се пресекли и настъпил удар между тях. Ударът е настъпил в южната лента за движение на около 3 метра преди пешеходната пътека и на около 2.8 метра от южния край на пътното платно.

По време на удара автомобила се намирал във времето на реакция на водача и сработване на спирачките.

При удара чехлите и бастуна се отделили, а тялото на пешеходеца било повдигнато от пътното платно, плъзнало се по предния капак, а главата се ударила в предно панорамно стъкло. Тялото продължило своето движение, като се завъртяло около точката на контакт в предното стъкло.

На 0.3 м. след мястото на удара, автомобилът започнал своето ефективно спиране, вследствие на което тялото на пешеходеца се отделило от автомобила като извършвало хаотично движение във въздуха докато настъпил удар с асфалта. Посоката на движение била придобита след удара и съвпада с посоката на движение на автомобила. При достигането на асфалта тялото на пострадалата продължило своето движение, хлъзгайки се по повърхността, вследствие на приетата скорост от автомобила и се установило на 16 метра източно от място на удара на пътното платно, като главата сочила югозапад, а краката североизток.

Автомобилът продължил своето движение до спирането му на 11.8 метра източно от мястото на удара.

Сигналът за възникналото ПТП бил подаден на тел. 112 и на място била изпратена линейка, която откарала Р. П. в ЦСМП - гр. П. където около 20.35 часа починала.

На място било изпратен автопатрул на РУ-МВР-С. в състав мл. и-р Д. С. и мл. и-р С., които установили, че водач л. автомобил „О.“ с Рег. № ***** била подс. Е. Г. С..

На място подсъдимата била тествана за употреба на алкохол и наркотици с техническо средство. Резултатите били отрицателни. На място бил издаден талон за медицинско изследване на кръвта за употреба на алкохол. Подсъдимата дала кръв за изследване в ФСМП- С..

На място била изпратена дежурна оперативно-следствена група, която извършила оглед на местопроизшествие. Бил съставен протокол от 05.10.2021г. с фото албум и скица към него.

От заключението на съдебно – медицинската експертиза се установяват множество травми на П., които са получени в резултат на настъпилото ПТП и са в пряка причинно- следствена връзка с настъпилата смърт.

От заключението на първоначалната авто - техническа експертиза /АТЕ/ се установява, че лекият автомобил марка „О.“ с Рег. № ***** е бил технически изправен към момента настъпване на ПТП и техническото му състояние не е в причинно-следствена връзка с произшествието. Скоростта на л.а. ”О. „ с Рег. № ***** към момента на удара и непосредствено преди него е около 50 км/ч. Ударът е настъпил в южната лента за движение (посока към с. Б.) на около 3,2 метра преди ОР и на около 3 метра преди пешеходната пътека, като разстоянието от южния край на пътното платно до мястото на удара е около 2,8 метра.

Водачът на автомобила е забелязал пешеходеца на около 28 метра преди мястото на удара. Според направените изчисления, водачът на автомобила се е забавил със своята реакция с около 0,5 секунди.

Налице явна причинно-следствена връзка между травмите, нанесени по тялото и деформациите, нанесени по автомобила.

Механизмът на настъпилото ПТП установен от експертизата е следният:

водачът Е. С. е управлявала личния си автомобил марка „О.“, модел „А.“, с Рег. № *****, в посока от с. В. към с. Б.. На около 50 см. след пешеходна пътека на ул. „П.“ с. В., пешеходката Р. П. е предприела пресичане на пътя, като се е движила от север на юг. Пострадалата се е движила под ъгъл около 31 градуса спрямо пешеходната пътека. Когато е достигнала осевата разделителна линия Р. П. се е намира на около 3 метра западно от пешеходната пътека.

Водачът на автомобила е забелязал пешеходеца и го възприел като опасност на около 28 метра пред него и веднага е предприел аварийно спиране. Пешеходецът е навлязъл в опасната зона на автомобила. Автомобилът е продължил да се движи с относително същата скорост на движение. Пешеходецът е продължил своето движение на юг и е изминал около 1.2 метра от осевата линия.

Траекториите на движение на двамата участника са се пресекли, вследствие на което е настъпил удар между тях. По време на удара са се отделили чехлите и бастуна от тялото на пешеходеца. Вследствие на удара, тялото на пешеходката е повдигнато от пътното платно, плъзнало се е по предния капак, а главата и се е ударила в панорамното стъкло. Тялото е продължило своето движение, като се завъртяло около точката на контакт в предното стъкло.

На 0.3 м. след мястото на удара автомобилът е започнал своето ефективно спиране. Вследствие на него тялото на пешеходката се е отделило от автомобила и е започнало да извършва хаотично движение във въздуха докато е настъпил удар с асфалта. Посоката на движение е придобита след удара и съпада с посоката на движение на автомобила. При достигането на асфалта, тялото е продължило своето движение хлъзгайки се по повърхността, вследствие на приетата скорост от автомобила. Триенето с повърхността е забавило скоростта до момент, в който тялото се установило на 16 метра източно от място на удара на пътното платно, като главата е сочила югозапад, а краката североизток. Ченето е отхвърчало по време на хлъзгането на тялото.

Автомобилът е продължил своето движение до спирането му на 11.8 метра източно от мястото на удара. Вещото лице е достигало до извода, че произшествието е непредотвратимо, дори водачът да е реагирал

своевременно. При своевременна реакция скоростта на автомобила към момента на удара би била около 22 км/ч.

Вещото лице е изчислило, че ПТП би било предотвратимо в случаите когато : автомобилът се движи със скорост по ниска от 37 км/ч.; пешеходецът е пресичал пътното платно, след като се е увери, че не създава опасна ситуация с останалите участници в движението.

Технически съобразената скорост на движение на автомобила с дължината на осветената зона от фаровете на автомобила от ляво за конкретната пътна ситуация е около и под 47.5 км/ч.

От заключението на допълнителната автотехническа експертиза се е установила следното : Лекият автомобил се е намирал на разстояние около 166 метра преди място на удара, когато пострадалата Р.Л. П. е стъпила на пътното платно и е започнала да пресича улицата. Лекият автомобил се е намирал на разстояние около 40 метра преди място на удара, когато пострадалата Р.Л. П. се е намирала на осевата линия.

Автомобилът се е намирал на разстояние около 28 метра преди място на удара, когато водачът е забелязал пострадалата Р.Л. П. на пътното платно.

Осветеността пред автомобила на къси светлини в лявата му част е около 37 метра, в дясната около 68 метра.

Опасната зона на автомобила, при приетата скорост на движение е около 39 метра.

Водачът е реагирал на опасност за движението със закъснение. При навременно възприемане от дистанцията на осветеност от левия фар от 37 метра, водачът е имал техническата възможност да намали скоростта в момента на удара или да избегне удара с маневра наляво в края на спирането.

Няма обективни причини, които да са пречили на водача да възприеме своевременно пешеходеца в конкретната пътно-климатична обстановка.

Предвид новите изчисления вещото лице е посочило и механизма на възникналото ПТП. Категорично е установено, че водачът Е. С. е управлявала личния си автомобил марка „О.“, модел, А.“ с рег. № *****, в посока от с. В. към с. Б.. На около 0,5 метра западно от пешеходна пътека на ул. „П.“ в с. В.. Пешеходката Р. П. е предприела пресичане на пътя, като се е движила от север на юг. В момента когато пешеходната е навлязла на пътното платно,

лекият автомобил се намира на разстояние около 166 метра преди мястото на удара. Пешеходката се движи под ъгъл около 31 градуса спрямо пешеходната пътека. Когато достига осевата разделителна линия пешеходката е изминала разстояние около 4,5 метра (до мястото на удара разстоянието е 1,5 метра). Тя е изминала това разстояние за около 9 секунди. В момента, в който пострадалата се е намирала на осевата линия, автомобила се е намирал на разстояние около 40 метра от мястото на удара. Пешеходката е продължила своето движение, като е навлизала в южната лента за движение.

Водачът на автомобила е забелязал пешеходеца и го възприел като опасност на около 28 метра преди мястото на удара. В този момент пешеходецът се е намирал на разстояние около 1 метър от мястото на удара.

Водачът е предприел аварийно спиране на автомобила. Пешеходецът се е намирал в опасната зона на автомобила. Автомобилът е продължил да се движи с относително същата скорост до момента, в който е започнало ефективно спиране на същия. Пешеходката е продължила своето движение на юг. Траекториите на движение на двамата участника са се пресекли и настъпва удар между тях. По време на удара автомобила се е намирал във времето за реакция на водача и сработване на спирачките. Чехлите и бастуна са се отделили по време на удара.

Вследствие на удара, тялото на пешеходката се е повдигнало от пътното платно, плъзнало се е по предния капак, а главата ѝ се е ударила в панорамното стъкло. Тялото е продължило своето движение, като се е завъртяло около точката на контакт в предното стъкло.

На около 0.3 м. след мястото на удара, автомобилът е започнал своето ефективно спиране. Вследствие на него тялото на пешеходката се е отделило от автомобила и е започнало да извършва хаотично движение във въздуха докато е настъпил удар с асфалта. Посоката на движение придобита след удара и съвпада с посоката на движение на автомобила. При достигането на асфалта тялото е продължило своето движение, хлъзгайки се по повърхността, вследствие на приетата скорост от автомобила. Триенето с повърхността е забавило скоростта до момент, в който тялото се е установило на 16 метра източно от място на удара на пътното платно, като главата е сочила югозапад, а краката североизток. Ченето е отхвърчало по време на хлъзгането на тялото. Автомобилът е продължил своето движение до

установяването му на 11,8 метра източно от мястото на удара.

По делото е извършена и химическа експертиза за определяне концентрацията на алкохол в кръвта и урината. От заключението на същата по Протокол № А-192 от 19.04.2022г. е видно, че в изследваната проба кръв, взета от Е. Г. С. не е доказано наличието на алкохол .

Съдът е намерил, че описаната по-горе и инкорпорирана изцяло в настоящите мотиви фактическа обстановка се установила по несъмнен и категоричен начин от самопризнанията на подсъдимата, дадени по реда на чл.371, т.2 НПК, от показанията на свидетелите, от представените по делото заключения на вещите лица и приложените писмени доказателства.

Производството в Окръжния съд е преминало при диференцираната процедура по глава Двадесет и седма НПК /съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция/. Съдът е разяснил на подсъдимата въпросите по чл.371 НПК и я е уведомил, че доказателствата от досъдебното производство и направените от нея самопризнания по чл.371, т.2 НПК ще се ползват при постановяване на присъдата. След като правилно е преценил, че самопризнанието се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателства, с протоколно определение съдът е одобрил изразеното съгласие на подсъдимата разглеждането на делото да протече по реда на съкратеното съдебно следствие и обявил, че при постановяване на присъдата ще ползва направените самопризнания по фактите, изложени в обвинителния акт.

Така приетата от първоинстанционният съд фактическа обстановка е в съответствие с доказателствата по делото и се възприема изцяло от въззивната инстанция. За изследване на обстоятелствата, релевантни за повдигнатото обвинение срещу подсъдимата С., първата инстанция е извършила всички необходими процесуално - следствени действия, изясняващи значимите факти относно настъпилото ПТП.

Правилно съдът е дал вяра на показанията на свидетелите и е намерил тези показания за последователни, ясни, точни, непротиворечиви и ги кредитирал. В голямата си част свидетелите са били преки очевидци на ПТП, както и на обстановката, при която то е настъпило и с основание са приобщени към останалата доказателствена маса.

Обосновано са кредитирани от първата инстанция и заключенията по

назначените експертизи. Те са изготвени компетентно, от надлежните специалисти и са обосновани и пълни. Поради това включването им в доказателствения материал е правилно и в съответствие с изискванията на процесуалните императиви.

Описаният в обвинителния акт механизъм на протичане на произшествието, включващ и конкретно реализираното от подсъдимата поведение като водач на МПС, довело до настъпване на катастрофата, а от там и до смъртта на пострадалата напълно съответства на съдържанието на доказателствените материали, събрани на досъдебното производство.

Въз основа на приетите за установени фактически положения първоинстанционният съд е стигнал до правния извод, че подсъдимата С. е осъществила от обективна страна и субективна страна състава на престъплението по чл. 343, ал. 3, б. „б“, вр. чл. 343, ал.1, б.„в“, пр. 1-во, вр. чл. 342, ал. 1 НК.

На базата на установената доказателствена съвкупност съдът е изпълнил с необходимото фактическо съдържание „бланкета“ на приложимата правна норма по чл.343 НК, приемайки, че с поведението си като водач на МПС подсъдимата С. е нарушила правилата за движение, очертани в нормите на по чл. 20 ал. 2 ЗДвП и това нарушение е в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия вредоносен резултат. От заключението по назначената АТЕ е установено по един категоричен и безспорен начин, че подсъдимата е управлявала автомобила с несъобразена с осветения участък от фаровете скорост, което нарушение на правилата за движение е довело до настъпване на инкриминираното ПТП, а от там и до смъртта на пострадалата П..

Все във връзка с нарушените бланкетни разпоредби, следва да се отбележи, че подсъдимата е била обвинена да е нарушила още и чл. 5, ал. 2, т. 1, чл. 6, чл. 20, ал. 1, чл. 116 от ЗДвП , както и такива по чл. 42, ал. 2 и чл. 54, ал. 5 от ППЗДвП. Тук се забелязва трайно установената практика на държавното обвинение, което в стремежа си да се „презастрахова“, инкриминира множество нарушения по ЗДвП и ППЗДвП, често и такива, които не могат да съществуват едновременно, или пък не са в причинна връзка с резултата. Такъв е и настоящия казус и окръжният съд правилно е признал подсъдимата за невиновна и я оправдал да е нарушила

горепосочените норми от ЗДвП.

В тази връзка е съобразил трайно възприетото в съдебната практика становище, че винаги когато едновременно са нарушени общи правила за безопасност на движението и специални правила, конкретизирани в ЗДвП или ППЗДвП, налице е само нарушение на съответното специално правило. Инкриминираните разпоредби на чл. 5, ал. 1, т. 1, чл. 6 и чл. 116 ЗДвП са общи разпоредби от закона, поглъщащи се от специалната разпоредба на ЗДвП, нарушена от подсъдимата С. и довела до настъпване на инкриминираният резултат. В посочените норми не се съдържа императивно правило за поведение, а само общи изисквания да не се поставя в опасност живота и здравето на хората, водачът да се съобразява с пътните знаци, със светлинните сигнали и пътната маркировка, както и с намиращите се на пътя или в близост до него пешеходци, деца или стари хора. Тези изисквания са конкретизирани с множество други задължителни разпоредби в ЗДвП, в случая чл.20, ал.2 ЗДвП и като е приел, че само и единствено нарушението на тази норма е в причинна връзка с резултата, първоинстанционният съд правилно е приложил материалния закон, като е признал подсъдимата за невиновна да е извършила нарушенията по чл. 5, ал. 1, т. 1, чл. 6 и чл. 116 ЗДвП.

Законосъобразно съдът е приел, че подсъдимата не е нарушила и разпоредбите на чл.42, ал.2 и чл.54, ал.5 ППЗДвП. Тези разпоредби имат само указателен характер за спецификата на пътя и предстоящите опасности, с които водачът следва да се съобрази. Те обаче не съдържат в себе си императив, който да поражда определени задължения за водачите на МПС и не могат да доведат до ангажиране на наказателна отговорност, в каквато насока неоснователно се възразява от повереника на частните обвинители.

Съображенията, довели първата инстанция до извода, че подсъдимата не е извършила нарушението по чл.119, ал.1 ЗДвП, защото тази разпоредба се явява обща, спрямо специалната такава по чл.20, ал.2 ЗДвП, макар принципно да намират опора в съдебната практика, не могат да бъдат отнесени към конкретния казус. В мотивите към атакуваната присъда правилно е посочено, че поради несъобразената скорост на движение на автомобила с пътните условия на видимост и предстояща пешеходна пътека, подсъдимата сама се е поставила в обективна невъзможност да изпълни задължението си да

пропусне пресичащата пешеходка. При това положение първата инстанция не е следвало да разсъждава коя норма е обща и коя е специална, а да съобрази, че нарушението на чл.119, ал.1 ЗДвП не е самостоятелно, а е последица от нарушението на чл.20, ал.2 ЗДвП. Съдебната практика е категорична, че едновременното приложение на основното и произтичащо от него вторично нарушение на правилата за движение е несъвместимо и е в противоречие с правилото „conditio sine qua non”. Ако водачът се е движил със съобразена с пътните условия скорост или казано с други думи, ако се беше съобразил с разпоредбата на чл.20, ал.2 ЗДвП и допусне ПТП на пешеходна пътека, то тогава нарушението по чл.119, ал.1 ЗДвП би се явило „условието, без което не може” и би обусловило търсене на наказателна отговорност. Ако обаче блъскането на преминаващ по пешеходната пътека пешеходец е последица от други нарушения на правилата за движение, както в случая на чл.20, ал.2 ЗДвП, то отговорността на подсъдимата следва да се ангажира само на тази плоскост.

Независимо от това, настоящият състав намира, че подсъдимата правилно е била призната за невиновна да е извършила нарушението по чл. 119, ал.1 ЗДвП.

Становището, изразено в заключението по АТЕ, че дори да беше реагирала на наличието на пешеходката в момента, в който тя е станала видима от светлините на фаровете, подсъдимата не би могла да избегне удара чрез спиране, предвид несъобразената скорост на движение е категорично, ясно, точно, обосновано от техническа гледна и няма основания за съмнение в неговата правилност. От него следва изводът, че нарушението на чл.20, ал.1 ЗДвП, вменено на подсъдимата с обвинителния акт не е в причинно – следствена връзка с настъпилия вредоносен резултат, поради което законосъобразно и обосновано е била призната за невиновна и оправдана да е извършила това нарушение на правилата за движение по пътищата.

По жалбата на подсъдимата за неправилно приложение на материалния закон.

Жалбата е основателна.

Спорът е по правото, а не по фактите. Съображенията в жалбата са свързани с оплакване за неправилен доказателствен анализ, довел първата инстанция до неверен извод по правото, при който макар и в обвинителния

акт да е ясно посочено и от доказателствата по делото безспорно да е установено, че деянието не е осъществено на пешеходната пътека, а на около три метра преди нея, подсъдимата С. е призната за виновна по квалифициращия признак на чл.343, ал.3 НК, а именно да е блъснала пострадалата П. на пешеходна пътека.

Установени с необходимата категоричност, признати от подсъдимата в диференцираната процедура по реда на глава 27-ма НПК и неоспорени от страните са фактите, че пострадалата Р.Л. П. от с. В., обл. П. започнала да пресича пътното платно на ул. „П.“, на пешеходна пътека при кръстовището с ул. „****“, като се е движела от север на юг, тоест отляво надясно, спрямо посоката на движение на подсъдимата. По това време уличното осветление не работело, поради което видимостта била намалена, предвид вечерния час.

Пострадалата без да стъпва изобщо на пешеходната пътека е започнала да пресича пътното платно на около 0,5 метра встрани от началото ѝ, като се отдалечавала под ъгъл около 31-градуса от нея. Когато достигнала осевата разделителна линия тя се намирала на около 3 метра западно от пешеходната пътека.

В същото време подс. Е. С. се е движела със скорост 50 км/ч, която се явявала несъобразена с осветения участък от фаровете на лекия автомобил. Поради тази причина подсъдимата възприела пешеходката като опасност на около 28 метра пред автомобила и веднага предприела аварийно спиране, но автомобилът продължил да се движи с относително същата скорост до момента, до който започнало ефективното спиране. В същото време пострадалата продължила своето движение на юг, траекториите на движение на двамата участника в движението се пресекли и настъпил удар между тях. **Ударът е настъпил в южната лента за движение на около 3 метра преди пешеходната пътека** и на около 2.8 метра от южния край на пътното платно.

Независимо от така установени факти, съдът е намерил, че деянието на подсъдимата е осъществено на пешеходна пътека. В тази връзка съдът е споделил приетото от ВКС в Решение № 50/14.03.2012г. по н.д. № 3124/2011г. на трето н.о., че очертаванията и знакът показват мястото на пресичане, но това място не е непременно очертаната с бяло ивица /например, ако хората са повече, невъзможно е всички да се вместят в тези граници/ и затова може да се пресече и в близост до очертаванията, но там, където мястото

на улицата е определено за преминаване на пешеходци. В тази връзка ВКС е посочил, че водачите са длъжни да се съобразяват с пешеходците както на самото очертание, така и в по-широк периметър, използван за преминаване от пешеходците“. На същото решение се позовават представителя на Апелативна прокуратура, както и частните обвинители и техния повереник.

Отделно от това съдът е съобразил легалната дефиниция, дадена в разпоредбата на т.54 от § 6 на ДРЗДвП, която определя пешеходната пътека като „ част от платното за движение, очертана или не с пътна маркировка и сигнализирана с пътни знаци, предназначена за преминаване на пешеходци, като на кръстовищата пешеходни пътеки са и продълженията на тротоарите и банкетите върху платното за движение“.

Разбирането, че пешеходната пътека е зона от пътното платно, предназначена за пресичането му от пешеходци е принципно вярно, както е и вярно, че по изключение пешеходците могат да пресичат при очертана с маркировка пешеходна пътека и в близост до очертанията. Затова водачите са длъжни да се съобразяват с тях не само на самото очертание, но и в по-широк периметър, използван за преминаване от самите пешеходци.

Съобразявайки именно Решение № 50/14.03.2012г. по н.д. № 3124/2011г. на трето н.о. на ВКС настоящият състав, счита, че това изключение би било приложимо само тогава, когато са налице обективни причини за излизане извън рамките на очертаното / напр. по пешеходната пътека се движат група хора, които не могат да се вместят в очертаните рамки, когато част от настилката на пешеходната пътека е увредена, разкопана и не позволява преминаването на пешеходците и др./. Независимо, че в тези случаи на пешеходците да е позволено да излязат извън маркировката, то това следва да бъде сторено максимално близко до нея. И тъй като не може да се определи с абсолютни стойности, това минимално отклонение следва да се прецени като обичайно необходимото спрямо конкретната пътна обстановка. Казано с други думи, пешеходците не могат да напускат пешеходните пътеки безпричинно и по собствено усмотрение, когато подобни форсмажорни обстоятелства липсват. Да се приема априори възможността пътното платно да се пресича извън рамките на обозначената пешеходната пътека и без значение на какво разстояние от нея, означава да се обезсмисли разпоредбата на чл. 113 ЗДвП и да се игнорират изцяло

задълженията на пешеходците, произтичащи от нея.

Именно затова в ТР № 2 от 22.12.2016 г. на ОШНК на ВКС по т. д. № 2/2016 г. са дадени ясни разграничения на местата за пресичане на пътното платно - на специално очертана или неочертана с маркировка върху пътното платно, но сигнализирана с пътен знак пешеходна пътека, на регулирано със светофарна уредба място при навлизане на разрешен за пешеходеца сигнал на светофарната уредба и място, което е продължение на тротоарите и банкетите върху платното за движение на кръстовище. В случаите, когато пешеходната пътека е сигнализирана /с маркировка, пътен знак или светофар/ пешеходците са длъжни да се движат съобразно сигнализацията и в рамките на маркировката. Те могат да пресичат на място, което е мисленото продължение на тротоарите и банкетите върху платното за движение на кръстовище, само когато маркировка или сигнализация липсва.

В противен случай би се дало право на пешеходците да пресичат пътното платно на места, които намерят за удобни и без да се съобразяват с наличната маркировка или сигнализация, но това във всички случаи би създавало опасност както за тях, така и за движещите се по пътното платно МПС.

Точно такава е било поведението на пострадалата П.. От приложената към заключението на АТЕ /л.11 от ДП/ мащабна скица е видно, че ударът между автомобила, управляван от подсъдимата и пострадалата е настъпил почти в средата на кръстовището. До тук се е стигнало поради факта, че П. е предприела пресичането на пътното платно на около 0,5 метра западно извън очертаните граници на пешеходната пътека в посока от север на юг и продължила движението си извън нея, отдалечавайки се косо под ъгъл около 31 градуса от маркировката. Когато достигнала осевата линия П. се намирала на около 3 метра западно извън пешеходната пътека.

Това пресичане е било осъществено целенасочено и по този начин пострадалата П. е демонстрирала явно намерението си да не ползва пешеходната пътека. Цялото ѝ поведение е било възприето от свидетелите Д.З. / л.43 от ДП/ и А.С. /л. 44 от ДП/, които са категорични, че П. е започнала да пресича пътното платно извън границите на пешеходната пътека, като се е отдалечавала от тях в южна посока. Особено показателни за неправилното пресичане на пътното платно от пострадалата са показанията на св. Д.К. /л. 45

от ДП/, който чул св. С. да му казва: „Гледай къде е тръгнала да пресича, ще вкара някой шофьор в беля.“ Няма спор и за мястото на удара, което е установено не само от показанията на горепосочените свидетели, но и от приложената снимка № 7 на л.10 от АТЕ, изготвена от вещото лице С.Г. /л.103 до л.142 от ДП/. На снимката ясно се вижда положението на пешеходката и на автомобила, в момента на удара и от нея става ясно, че ударът е далеч извън границите на пешеходната пътека, като се намира в зоната на кръстовището, което кореспондира напълно с показанията на тримата свидетели.

Тук следва да се обърне внимание и на показанията на св. А.С., който е забелязал, че преди тротоара на самата пешеходна пътека има изградена вада за поливна вода и поради това възрастните хора от селото предпочитали да пресичат не по пешеходната пътека за да не прескачат вадата, а минавали на около 1-1,5 метра в страни от нея в посока с. В., както е направила и пострадалата. Независимо, че въпросната вада не е описана в протокола за оглед, тя добре се наблюдава на сн. № 6 от приложения фотоалбум. На същата снимка се забелязва, че в края на пешеходната пътека част от вадата е покрита и позволява на пешеходците да преминават безпрепятствено на отсрещния тротоар, без да напускат очертанията. Поради това, вадата за оттичане на водата не може да бъде приета за препятствие, обективно налагащо пешеходците да излизат извън рамките на пешеходната пътека. Това обстоятелство не може да бъде отчитано и поради друга причина. В производството по реда на чл.371, т.2 НПК съдът не може да излиза извън рамките на посочените в обвинителния акт и признати от подсъдимата факти. При положение, че подобни факти за наличие на препятствие не са описани в обвинителния акт, използването им за изграждане на правни изводи е процесуално недопустимо.

Отделно от това първата инстанция не е съобщила, че пешеходната пътека като елемент на пътя е създадена с цел осигуряване на максимална защита на живота и здравето на пешеходците, като едни от най – уязвимите участници в движението и именно за това водачите на МПС са задължени да пропуснат и да осигурят предимство на пресичащите на пешеходна пътека пешеходци, което е тяхно абсолютно право. За да могат обаче пешеходците да упражнят това свое право е необходимо те да са стъпили на пешеходната пътека или да преминават по нея. Само в тези случаи квалифициращият по

чл.343, ал.3 НК елемент „на пешеходна пътека“ ще бъде налице.

Фактите по делото сочат, че през цялото време на пресичане на пътното платно, от момента в който е стъпила на него и е станала опасност за движението, до момента на удара ѝ от лекия автомобил управляван от подсъдимата, пострадалата П. се е движила извън границите на обозначената с пътна маркировка пешеходна пътека.

След като удара на пострадалата от лекия автомобил, довел до настъпването на смъртта ѝ не е настъпил нито на пешеходната пътека, нито толкова близко, че тя да може да бъде възприета, а на едно значително по – голямо разстояние от нея, изводът на първата инстанция, че инкриминираното ПТП е настъпило на пешеходна пътека е очевидно незаконосъобразен и като е признал подсъдимата за виновна за това неправилно е приложил материалния закон.

Всичко това налага изменение на присъдата, като деянието на подсъдимата Е. Г. С. следва да бъде преквалифицирано по чл.343, ал.1, б.„в“ НК, а досежно обвинението по чл.343, ал.3, б. „б“ НК, че деянието е осъществено на пешеходна пътека подсъдимата следва да бъде призната за невиновна и оправдана.

Процесуалния изход на делото налага и преценка на поведението на пострадалата П., в каквато насока основателно се възразява в жалбата на подсъдимата. Разпоредбата на чл.113 ЗДвП е категорична, че пешеходците са длъжни при пресичане на пътното платно да преминават по пешеходните пътеки. От описаните в обстоятелствената част и признати от подсъдимата по реда на чл.371, т.2 НПК факти се установява, че П. не се е съобразила с това задължително правило за поведение и без да има обективна причина е пресякла пътното платно не по обозначената с маркировка пешеходна пътека. Нарушението на чл.113 ЗДвП, допуснато от нея е достатъчно да обоснове извода, че същата с поведението си е допринесла за настъпване на вредоносния резултат.

По жалбата на подсъдимата за явна несправедливост на наказанията.

След отпадане на по-тежката квалификация по ал. 3 на чл. 343 НК наказанието лишаване от свобода трябва да се определи в наказателната рамка на приложимата ал. 1, б. „в“ на чл. 343 НК, а именно от две до шест

години.

Като смекчаващо обстоятелство следва да се отчете, както е направила и П.та инстанция, отличната характеристика на личността на подсъдимата – тя има установен социален статус, труди се, занемава се и с обществена дейност и е създала семейство, за което се грижи. А отношението ѝ към произшествието е подчертано критично, като при разпитите си е демонстрирала искрено съжаление за случилото се. Всички тези обстоятелства дават благоприятна прогноза за бъдещо поведение, насочено към спазване на обществените изисквания.

Значителна е смекчаващата сила на обстоятелството, че подсъдимата поддържа дисциплинирано поведение като водач на превозно средство – според справката ѝ на нарушител на л. 51 ДП е била санкционирана с ел.фиш за едно нарушение по чл. 21, ал. 2 ЗДвП през м. януари 2013г.

Смекчаващ потенциал разкрива и изпълнението на деянието по небрежност, т.е. с по-лекия вид на непредпазливата вина.

Към групата на смекчаващите обстоятелства трябва да се причисли и съпричиняването на резултата от страна на пострадалата, която била ударена от автомобила при пресичане на пътното платно извън определеното за това място, и то с тъмни дрехи, в тъмно време и при съзнаване на своята трудна подвижност. Адв. С. е прав, че се касае за съдействащо поведение, което е поставило началото на произшествието и реципрочно е снижило степента на тежест на деянието на С..

Като обстоятелство с отегчаваща способност правилно е отчетено допуснатото нарушение по чл. 20, ал. 1 ЗДвП, изразяващо се в липса на цялостно и всеобхватно възприемане на пътната обстановка пред автомобила. Неупражненият от подсъдимата контрол върху неговото управление е довел до забавяне в реакцията на опасността, каквато е представлявал намиращият се по средата на пътното платно пешеходец. Забавянето не се намира в причинна връзка с удара и подсъдимата правилно е оправдана за въпросното нарушение. Ето защо може и трябва да се вземе предвид в качеството на индивидуализиращо обстоятелство, както коректно е подхождала и проверяваната инстанция (арг. от чл. 56 НК).

Вижда се, че Окръжният съд е съобразил всички обективни и

субективни фактори, значими за определяне степента на обществена опасност на деянието и дееца и правилно е заключил, че смекчаващите обстоятелства надделяват съществено и обосновават минимално санкциониране. Сгрешил е, като не е отчел смекчаващите свойства на съпричиняването, но това не се е отразило на санкционния му избор, при положение че грешката е неутрализирана от подценяването на отегчаващите свойства на паралелното нарушение по чл. 20, ал. 1 ЗДвП. Отчитайки това и следвайки останалите съображения на ПзОС, които споделя, мнозинството на настоящия въззивен състав ще редуцира срока на основното наказание от три години до минималния, предвиден в приложимата норма на чл. 343, ал.1, б. „в“ НК, а именно две години.

Не са налице предпоставките по чл. 55 НК за индивидуализиране на лишаването от свобода под посочения минимум.

Вярно е, че личността на С. е изцяло положително охарактеризирана. Степента на обществена опасност на деянието обаче не е незначителна, както счита защитата. Това е така, тъй като е допуснато и несъставомерното нарушение по чл. 20, ал. 1 НК при все ясните указващи приближаването и началото на пешеходна пътека знаци, заради които е С. е трябвало да бъде с удвоено внимание зад волана. Ето защо, макар и многобройни, изброените смекчаващи обстоятелства нямат способността да обосноват извода по чл. 55 НК за несъразмерност на най-лекото предвидено наказание с обществената опасност на посегателството. Въззивният съд в своето мнозинство се спря именно на това най-ниско наказание – две години лишаване от свобода – като счете, че е в симетрия с особеностите на деянието и дееца, поради което би допринесло за постигане целите по чл. 36 НК.

След задължителната редукция по чл. 58, ал. 1 НК на изтърпяване ще подлежи наказанието лишаване от свобода за срок от ЕДНА ГОДИНА И ЧЕТИРИ МЕСЕЦА.

Срокът на кумулативното наказание лишаване от право на управление на МПС следва да се определи в санкционната амплитуда от година и четири месеца до четири години и четири месеца, определена с оглед указанието в чл. 49, ал. 1 НК. Отчитайки отново отегчаващата способност на неупражнения контрол върху управлението на МПС в аспекта на допуснатото едно-единствено предходно нарушение по ЗДвП, апелативният съд в своето

мнозинство е на мнение, че подходящото наказание от разисквания вид е със срок между минимума и средата, а именно ДВЕ години. Такъв избор е направил и първоинстанционният съд (макар и при санкциониране по по-тежката квалификация), така че присъдата подлежи на потвърждаване в тази част.

Проверяваната инстанция е приела, че в настоящия случай не се налага ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. С оглед изложените съображения за броя, съотношението и взаимодействието между смекчаващите и отегчаващите обстоятелства въззивната инстанция счете и това решение за правилно. Личността на подс. С. не разкрива обществена опасност, която да обоснове вероятност от повторение на престъплението. Касае за непредпазливо престъпление, т.е. за престъпление, общественоопасните последици от което не са били предвиждани и съответно – желани. Вярно е, че престъпният резултат е много тежък, но при решаване на въпроса за целесъобразността на условното осъждане съдът изхожда преди всичко от индивидуализиращите обстоятелства със субективен характер. Това е така, доколкото законодателят изисква институтът по чл. 66 НК да се прилага, когато *преди всичко* поправянето на дееца може да се постигне по този начин. А в случая смекчаващите обстоятелства със субективен характер са множество, и то все важни по значение, както беше подчертано по-горе. Коректно е и решението за минималния изпитателен срок от три години. Впрочем присъдата не се и атакува в коментираната част от представителите на обвинението.

Не се нуждаят от изрично споменаване и анализ съображенията на първата инстанция за възлагането на възпитателните грижи по време на изпитателния срок, за разпореждане с вещественото доказателство и относно разноските. ПАС споделя приложения подход при решаване на тези въпроси.

Въззивната инстанция не откри основания за отменяне на присъдата или други основания за нейното изменение.

Водим от горното и на основание чл. 334, т. 3 вр. чл. 337, ал. 1, т. 1 и т. 2, пр. 3 НПК Пловдивският апелативният съд в своето мнозинство

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда № 32 от 14.09.2023 г. по н.о.х.д. № 612/2023 г. на Пазарджишкия окръжен съд, като **ПРЕКВЛИФИЦИРА** деянието на подсъдимата Е. Г. С. в престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“ вр. чл. 342, ал. 1 вр. чл. 2, ал. 2 НК, като я **ПРИЗНАВА** за **НЕВИННА** по обвинението по чл.343, ал.3, б. „б“, вр. чл.343, ал.1, б. „в“, вр. чл.342, ал.1 НК.

НАМАЛЯВА наказанието лишаване от свобода от **ДВЕ ГОДИНИ** на **ЕДНА ГОДИНА И ЧЕТИРИ МЕСЕЦА**.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване или протест в 15 дневен срок от съобщаването до страните за неговото изготвяне пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____